

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastkowie za 2023 rok oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2024 r.

Zgodnie z art. 110 pkt. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) przedstawiam sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastkowie za 2023 rok.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Miastkowie jest jednostką organizacyjną Gminy Miastkowo. Został utworzony uchwałą Gminnej Rady Narodowej w Miastkowie Nr 52/XIII z dnia 12 kwietnia 1990 r. Działa na podstawie Statutu nadanego Uchwałą Nr IX/48/2015 Rady Gminy Miastkowo dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej.

Struktura organizacyjna

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Ośrodka Pomocy Społecznej w Miastkowie w skład struktury organizacyjnej Ośrodka wchodzi:

- 1) kierownik - 1 etat
- 2) pracownicy socjalni - 3 etaty
- 3) główny księgowy - $\frac{1}{4}$ etatu
- 4) asystent rodziny - 1 etat
- 5) inspektor d/s świadczeń rodzinnych - 1 etat
- 6) opiekun.

Wszyscy pracownicy posiadają wykształcenie wymagane do zajmowanego stanowiska.

Liczba ludności na koniec 2023 roku wynosiła **4163** osób, na jednego pracownika przypada 1388 mieszkańców gminy, zatem wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych jest spełniony (art. 110 ust.11 uops).

Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Jest uzupełnieniem systemu zabezpieczenia społecznego, który powinien być uruchomiony, gdy osoba lub rodzina wykorzysta już swoje uprawnienia przysługujące jej na mocy innych ustaw lecz okazały się niewystarczające. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadaniem Pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przysługują osobom samotnym, których kryterium dochodowe nie przekracza 776 zł oraz osobom w rodzinie, w której dochód na członka nie przekracza 600 zł miesięcznie.

Działalność OPS finansowana jest ze środków budżetu gminy oraz ze środków budżetu państwa

W 2023 roku z pomocy Ośrodka udzielanej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej skorzystało 114 rodzin (386 osób w rodzinach). Najczęstszymi powodami przyznania pomocy finansowej w 2023 roku były:

- ✓ ubóstwo- 49 osób,
- ✓ bezrobocie – 32 osoby,
- ✓ niepełnosprawność - 25 osób,
- ✓ potrzeba ochrony macierzyństwa – 13 w tym potrzeba ochrony wielodzietności - 12,
- ✓ długotrwała lub ciężka choroba - 9 osób,

✓ *bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego 9w tym rodziny wielodzietne) - 2 rodziny.*

Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub z urzędu. Podstawą organizowania wszelkiej pomocy jest rozpoznanie potrzeb na podstawie środowiskowego wywiadu rodzinnego.

Zasiłki stałe

Pomoc w formie zasiłku stałego przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku (60 lat kobieta, 65 mężczyzna) lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód lub dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie lub odpowiednio osoby samotnie gospodarującej.

Wysokość zasiłku stałego ustala się jako różnicę między kryterium dochodowym a faktycznym dochodem na osobę w rodzinie.

W 2023 r. z tej formy pomocy skorzystało **17 osób**, na łączną kwotę **107.283,63 zł.** – dotacja z budżetu państwa.

Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

Za osoby którym przysługuje zasiłek stały i nie podlegają ubezpieczeniu z innego tytułu, opłacana jest składka na ubezpieczenie zdrowotne.

W 2023 r. składkę zdrowotną opłacano za **14 osób** na kwotę **7.177,87 zł.** – dotacja z budżetu państwa.

Zasiłki okresowe

Przyznawane są dla osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium dochodowe oraz zasobach nie wystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych.

W pierwszej kolejności przysługuje on ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, brak świadczeń z ubezpieczenia społecznego. W 2023 r. zasiłek okresowy pobierało **24 osoby** na łączną kwotę **66.342,23 zł.**- dotacja z budżetu państwa.

Zasiłki celowe

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Jest to świadczenie jednorazowe udzielane na zakup żywności, odzieży, opału, leków, drobnego remontu czy biletu na przejazd itp.

W 2023 roku **25 osobom** przyznano zasiłki celowe na kwotę **24.582,25 zł.**- środki własne.

Dożywianie

Jedną z głównych form pomocy udzielanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej jest realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”, którym objęto **114 osób**. Koszt ogółem w roku 2023 wyniósł: **138.939,40 zł**, w tym środki z budżetu państwa: **111.151,52 zł**, a kwota **27.787,88 zł** stanowiła wkład własny gminy.

Domy pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Gmina, z której pochodzi osoba kierowana do DPS jest zobowiązana dopłacać do utrzymania w DPS mieszkańca pochodzącego z terenu gminy, jeżeli dochód tej osoby oraz osób zobowiązanych (małżonek, zstępni przed wstępnymi) nie wystarcza na pokrycie opłaty za pobyt w placówce. Koszt pobytu w DPS ustalany jest corocznie przez starostów powiatów.

W 2023 roku w DPS przebywało 7 mieszkańców naszej gminy. Odpłatność Gminy wyniosła **218.716,34 zł**. Wydatki wzrosły o 6.000,00 zł. przy tej samej liczbie pensjonariuszy.

Usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze w roku 2023 były świadczone 3 osobom, w tym specjalistyczne usługi opiekuńczych, które są zadaniem własnym, obowiązkowym gminy, finansowanym z budżetu gminy. Koszt świadczonych usług ogółem wyniósł **34.872,73 zł**. W ramach Programu „Opieka 75+” z usług opiekuńczych korzystały 2 osoby, uzyskano dofinansowanie w wys. 60% do 1 godziny usługi opiekuńczej na kwotę łączną: 8.841,00 zł.

Ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych w miejscu zamieszkania korzystały 2 osoby, koszt usług wyniósł **65.755,00 zł**. - pokryto w całości dotacją z budżetu państwa jako zadanie zlecone.

Pieczą zastępczą

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gmina, z której dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej jest zobowiązana pokrywać koszty pobytu. Gmina ponosiła koszty za 1 dziecko przebywające w pieczy zastępczej, wydatkowano na ten cel **37.275,00 zł**.

POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

Jednym z zadań gminy w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej.

Praca socjalna ma na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez odgrywanie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna jest profesjonalnie realizowaną, wszechstronną aktywnością pracowników socjalnych. Opiera się na fachowych technikach ustalania stanu faktycznego spraw z zakresu pomocy społecznej, analizie problemów i patologii społecznych dotykających osoby i ich rodziny, a ponadto na wskazywaniu i podejmowaniu adekwatnych do tych ustaleń dozwolonych działań organów pomocy społecznej. Działania te ukierunkowane są na poprawę kondycji psychicznej, zażegnanie poczucia bezsilności życiowej i rozwijanie inicjatywy w odgrywaniu ról społecznych, umożliwiające w ostatecznym efekcie samodzielność życiową i godne uczestnictwo w życiu społecznym. Praca socjalna polega na pomocy w rozwiązywaniu problemów rodzin lub osób, pracownik prowadzi wiele rozmów, podejmuje działania interwencyjne, współpracuje z instytucjami i organizacjami na rzecz potrzebujących osób czy rodzin. W 2023 r. pracownicy socjalni współpracowali z KRUS-em, ZUS-em, Sądem, Prokuraturą, Policją, PCPR-em, pedagogami szkolnymi, kuratorami zawodowymi, służbą zdrowia, Powiatowym Urzędem Pracy, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Udzielają pomocy przy kompletowaniu niezbędnej dokumentacji w celu otrzymania świadczeń, m. in. uprawnień emerytalno-rentowych czy zasiłku dla bezrobotnych.

Rodzinie, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Obok pracy socjalnej z rodziną realizowana jest w OPS praca przez Asystenta rodziny. Na wniosek pracownika socjalnego, Kierownik OPS przydziela asystenta rodziny. W 2023 roku z usług asystenta rodziny korzystało 9 rodzin (o 3 więcej niż w 2022), w których wychowuje się 24 dzieci. Koszt zatrudnienia asystenta rodziny w 2023 roku wyniósł 77.505,95 zł. Na podstawie Umowy zawartej z Wojewodą Podlaskim o *wsparcie realizacji zadania publicznego, realizowanego w ramach rządowego programu wspierania rodziny- Asystent rodziny w 2023 roku*, uzyskano

dofinansowanie ze środków funduszu Pracy do dodatków do wynagrodzenia oraz kosztów zatrudnienia asystenta zatrudnionego w gminie w kwocie łącznej 12.608,85 zł.

Karta Dużej Rodziny

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie Rządowy Program dla Rodzin Wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”. W 2023 r. wydano **203** karty w formie tradycyjnej oraz elektronicznej. Jest to pomoc niezależna od dochodu rodziny, warunkiem przystąpienia do programu jest posiadanie co najmniej trójki dzieci. Dotyczy to również rodzin zastępczych.

Udzielanie uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej

Osoby, które nie mają prawa do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, mogą nabyć to prawo decyzją Wójta. Prawo do świadczeń przyznawane jest na podstawie decyzji i przysługuje przez okres 90 dni. Podstawą do udzielenia świadczeń jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, spełnienie kryterium dochodowego o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej i stwierdzenie braku dysproporcji między udokumentowanym dochodem a sytuacją majątkową osoby.

W 2023 r. wydano **15** decyzji pozytywnych.

Realizacja dodatków mieszkaniowych

Dodatki mieszkaniowe wypłacono dla **2** rodzin na kwotę - **3.719,44** zł .

Realizacja robót publicznych

Zgodnie z Umową nr UmRP/23/0023 z Powiatowym Urzędem Pracy w Łomży z dnia 02.02.2023 r. w sprawie robót publicznych, otrzymano dofinansowanie do zatrudnienia osoby na stanowisku opiekuna w OPS na okres 3 miesięcy. Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał refundację części kosztów wynagrodzenia pracownika na kwotę **10.069,81** zł, ze środków własnych wydatkowano: **2.540,00** zł. (20,14% ogólnego kosztu).

OPS realizuje zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Na zadania te składają się:

1. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego	-	704.645,00
2. świadczenia opiekuńcze:	-	1.434.068,00
• świadczenie pielęgnacyjne	-	1.210.896,00
• zasiłek pielęgnacyjny	-	218.832,00
• specjalny zasiłek opiekuńczy	-	4.340,00
3. jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	-	18.000,00
4. świadczenie rodzicielskie	-	105.635,00
5. składki ubezpieczenia społecznego	-	228.607,00
6. <u>składki ubezpieczenia zdrowotnego</u>	-	41.577,00
		<hr/>
	Razem świadczenia rodzinne	
	+ składki emer.-rent	
	+ skł. Zdrow.	-2.532.532,00

W roku 2023 świadczenia rodzinne otrzymało **299** rodzin, świadczenia w 100% finansowane są z budżetu państwa. Wartość wypłaconych świadczeń wyniosła **2.532.532,00**, w tym składka emerytalno-rentowa od wypłaconych świadczeń opiekuńczych w kwocie **228.607,00** zł.

Ponadto OPS wypłacał zasiłek dla opiekuna **4** osobom na kwotę **29.760,84 zł** oraz składki ubezpieczenia społecznego na kwotę **4.095,00 zł** i składkę zdrowotną - **670,00 zł**.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji w okresie ostatnich dwóch miesięcy. Przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy się uczy w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 r. świadczenia alimentacyjne wypłacono **13** osobom na kwotę **67.934,00 zł**, która to kwota zmniejszyła się o 8.758,00 zł w stosunku do roku 2022 (było 15 osób uprawnionych). Podejmowano działania wobec 14 dłużników alimentacyjnych, zmierzające do wyegzekwowania wypłaconych świadczeń z FA osobom uprawnionym.

Pomoc materialna dla uczniów

Na mocy Uchwały Rady Gminy Miastkowo Nr XXIX/164/22 z dnia 15.06.2022 r. OPS realizuje zadania wynikające z ustawy o systemie oświaty- pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym, t.j. stypendia szkolne i zasiłek szkolny. Świadczenia te są przyznawane uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Na ten cel wydatkowano **31.048,44 zł**, z tego 24.838,75 zł pochodziło z budżetu państwa, zaś z budżetu gminy - 6.209,69 zł.

Ponadto, w 2023 r. OPS realizował wypłaty w postaci:

- św. wychowawcze -koordynacja systemów zabezpieczenia społ.	-	500,00
- pomoc dla uchodźców z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym	-	600,00
- dodatek węglowy	-	3.000,00
- dodatek do innych źródeł ciepła	-	2.000,00
- dodatek elektryczny	-	1.500,00.

Strona internetowa: bip.ops.miastkowo.pl – działa od września 2023 r. ponad 13 500 odsłon

Potrzeby w zakresie realizacji świadczeń na 2023 r.

Na chwilę obecną potrzeby finansowe na działalność bieżącą OPS w Miastkowie zostały zabezpieczone.

Liczba osób korzystających z pomocy OPS w 2023 r. uległa zmniejszeniu w stosunku do roku 2022 o 28 rodzin (90 osób w rodzinach). Klienci to nadal osoby żyjące w ubóstwie, bezrobotne i niepełnosprawne. Zapotrzebowanie na opiekę nad osobami starszymi, samotnymi i niepełnosprawnymi spowodowało uruchomienie w 2023 r. usług opiekuńczych.

Ze względu na pojawiającą się przemoc domową oraz problemy z nadużywaniem alkoholu, istnieje potrzeba zorganizowania usług terapeutycznych dla dorosłych i dzieci. Ponadto istnieje potrzeba stworzenia lokalu socjalnego na wypadek zdarzeń losowych czy kłóskowych.

Opracowanie:

Mariola Kupidłowska, Kierownik OPS